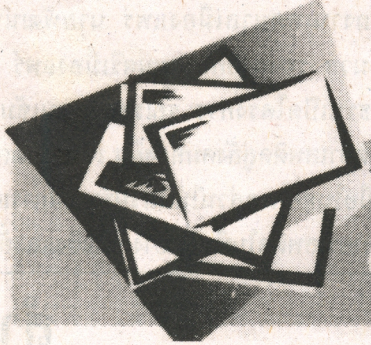

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	14 ก.ย. 2557	45	16052	5

จดหมายเหตุ ล้านนา

กำปะเก๋าล้านนาตอนที่ ๒

ไปเมืองลุ่มหันจ้างชี้คน ไปเมืองบนหันคนชี้จ้าง

สมทบ พาวรทิศ
คณะเทคนิคการแพทย์ มช.

ไปเมืองลุ่ม (ข้างล่าง ที่ต่ำ ข้างใต้) หมายถึงเมืองที่อยู่ด้านต่ำคือเมืองอันเป็นที่อยู่
ของปฤชนคนธรรมดา หรือคนที่ยังมีตัณหาหวนกิเลสสัน ย่อมอยู่อย่างทุกข์ทรมานด้านจิตใจ
เช่นพวกเปรตและสัตว์นรก ซึ่งเปรียบเสมือนคนแบกหินผาไว้บนบ่าอยู่ตลอดเวลา หรือเปรียบ
เสมือนจ้าง (จ้าง) ชี้คน และข้างในความหมายนี้ก็คือโลกธรรม ๘ ตามหลักธรรมคำสอนทาง
พระพุทธศาสนาอันประกอบไปด้วยมีลาภ เลื่อมลาภ, มียศ เลื่อมยศ, มีสรรเสริญ มีนิินทา
และมีสุข มีทุกข์ เป็นของคู่กัน ทุกสิ่งทุกอย่างในโลกนี้ ไม่มีอะไรเที่ยง แท้แน่นอนไม่มีอะไร
เป็นตัวของเราเอง ไม่มีใครในโลกนี้จะพบแต่ความสมหวังตลอดชีวิตจะต้องพบกับคำว่าผิดหวัง
บ้าง ซึ่งมีรายละเอียดพอสังเขปดังนี้

กลุ่มภารกิจจดหมายเหตุและสารนิเทศท้องถิ่น

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้ NORTH CLIPPING 2558/00029

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	14 ก.ย. 2557	45	16052	5

อิฏฐารมณ์ คืออารมณ์ที่น่าพึงพอใจ หรือสมปรารถนา

๑. ได้ลาภ หมายความว่า ได้ผลประโยชน์ ได้ทรัพย์สินเงินทองได้บ้านเรือนหรือที่สวน ไร่นา
๒. ได้ยศ หมายความว่า ได้รับแต่งตั้งให้มีฐานันดรสูงขึ้น ได้ตำแหน่งได้อำนาจเป็นใหญ่เป็นโต
๓. ได้รับสรรเสริญ คือ ได้ยิน ได้ฟัง คำสรรเสริญคำชมเชยคำยกยอ
๔. ได้สุข คือ ได้ความสบายกาย สบายใจ ได้ความเบิกบาน ร่าเริงได้ความบันเทิงใจ

อนิฏฐารมณ์ คืออารมณ์ที่ไม่น่าพอใจ หรือไม่ปรารถนาที่จะได้

๑. เสียลาภ หมายความว่า ลาภที่ได้มาแล้วเสียไป
๒. เสื่อมยศ หมายถึง ถูกลดความเป็นใหญ่ ถูกถอดออกจากตำแหน่งถูกลดอำนาจ
๓. ถูกนินทา หมายถึง ถูกผู้อื่นพูดถึงความไม่ดีของเราในที่ลับหลังเรียกว่าถูกนินทา
๔. ตกทุกข์ คือ ได้รับความทุกข์ทรมานกายทรมานใจ

ส่วนไปเมืองบนหมายถึงเมืองที่อยู่ด้านสูงหรือโลกุตตรธรรม คือธรรมที่พ้นวิสัยของโลกหรือโลกแห่งความไม่ยินดีร้าย จึงไม่มีความกระสับกระส่าย ไม่วุ่นวายเหมือนโลกธรรม ๘ ประการ ถึงแม้จะมีก็เปรียบเสมือนไม่มี เพราะเราสามารถควบคุมหรือยึดมั่นได้อย่างอิสระ เปรียบเยี่ยงครวญช้างที่สามารถบังคับช้างให้ทำทุกอย่างตามปรารถนา ไม่มีฤทธิ์เดชมาโต้ตอบหรือทำลายได้ นั่นหมายถึงอริยบุคคล (ผู้ประเสริฐ) ผู้พ้นจากวิบากกรรมจากกิเลสตัณหา อันเป็นเหตุแห่งทุกข์ อันได้แก่ ธรรมที่พ้นวิสัยของโลก มี ๙ ประการคือมรรค ๔ (คือ โสดาปัตติมรรคสกิทาคามีมรรค อนาคามีมรรค อรหัตมรรค) ผล ๔ (คือ โสดาปัตติผล สกิทาคามีผล อนาคามีผลอรหัตผล) และนิพพาน ๑. หลักธรรมดังกล่าวถึงแม้ว่าเรารู้เราทราบว่ามันมีอย่างนี้ ก็เชื่อว่าเราจะเข้าใจและปฏิบัติได้ง่าย ๆ ต้องใช้เวลาในการศึกษาและฝึกปฏิบัติอย่าง